

OBSAH

ÚVOD	9
------------	---

VŠEOBECNÁ ČASŤ

I. kapitola	
PRÁVO SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA	11
1. Pojem a predmet práva sociálneho zabezpečenia	11
A. Sociálne zabezpečenie z hľadiska historického vývoja	14
B. K pojmu sociálne zabezpečenie	16
C. Formy sociálneho zabezpečenia	19
2. Pramene práva sociálneho zabezpečenia	24
3. Sociálne a hospodárske práva občanov	32
4. Úlohy a funkcie práva sociálneho zabezpečenia, činitele ovplyvňujúce jeho stav i úroveň	35

II. kapitola	
SOCIÁLNOZABEZPEČOVACIE PRÁVNE VZŤAHY	40
1. Druhy a prvky sociálnozabezpečovacích právnych vzťahov	41
2. Sociálne udalosti	41
3. Vznik, zmena a skončenie sociálnozabezpečovacích právnych vzťahov	44
4. Dávky a služby v sociálnom zabezpečení	47
5. Zodpovednosť v sociálnom zabezpečení	49
6. Sociálnopoistovacie právne vzťahy	50
7. Zásady a princípy poisťovacieho systému	51

OSOBITNÁ ČASŤ

I. kapitola	
POISŤOVACÍ SYSTÉM	57
1. Zdravotné poistenie	58
A. Zdravotné poistenie - zdravotná starostlivosť	58
B. Organizácia zdravotného poistenia	60
C. Subjekty platiace poistné na zdravotné poistenie	60
D. Platenie poistného	64
E. Oznamovacia povinnosť a odvod poistného	67
F. Vrátenie a premlčanie poistného	68
G. Sankcie	68

2. Nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie	69
A. Organizácia Sociálnej poisťovne	70
B. Orgány Sociálnej poisťovne	70
C. Dozor štátu	71
D. Financovanie Sociálnej poisťovne	71
E. Subjekty platiace poisťné	72
F. Platenie poisťného	79
G. Oznamovacia povinnosť a odvod poisťného	82
H. Vrátenie a premlčanie poisťného	82
I. Sankcie	83
3. Poistenie v nezamestnanosti	84
A. Inštitucionálne usporiadanie orgánov práce	84
B. Účastníci právnych vzťahov	85
C. Subjekty platiace príspevok	86
D. Platenie príspevku	87
E. Garančný fond a platenie príspevku	90
F. Sankcie	90

II. kapitola

NEMOCENSKÉ POISTENIE ZAMESTNANCOV 93

1. Nemocenské poistenie a systém dávok	93
A. Pojem a funkcie nemocenského poistenia	93
B. Účasť na nemocenskom poistení zamestnancov	94
C. Systém dávok nemocenského poistenia	96
2. Spoločné otázky nemocenského poistenia zamestnancov	98
A. Vznik, trvanie a zánik poisťného pomeru nemocenského poistenia	98
B. Ochranná lehota	99
C. Rodinní príslušníci	100
D. Premlčanie	100
E. Povinnosti zamestnancov a iných oprávnených	101
F. Zmeny v dávkach	102
G. Zodpovednosť v nemocenskom poistení	103
3. Konanie v nemocenskom poistení	104

III. kapitola

DÁVKY NEMOCENSKÉHO POISTENIA 106

1. Nemocenské	106
A. Podmienky nároku na nemocenské	106
B. Výška nemocenského	112
C. Trvanie nároku na nemocenské (podporná doba)	113

2. Podpora pri ošetrovaní člena rodiny	114
A. Podmienky nároku na podporu pri ošetrovaní člena rodiny	115
B. Výška podpory pri ošetrovaní člena rodiny	116
C. Trvanie nároku na podporu pri ošetrovaní člena rodiny	116
3. Vyrovňávací príspevok v tehotenstve a materstve	117
A. Podmienky nároku na vyrovňávací príspevok v tehotenstve a materstve	118
B. Výška vyrovňávacieho príspevku v tehotenstve a materstve	118
C. Trvanie nároku na vyrovňávací príspevok v tehotenstve a materstve	119
4. Peňažná pomoc v materstve	119
A. Podmienky nároku na peňažnú pomoc v materstve	119
B. Výška peňažnej pomoci v materstve	121
C. Trvanie nároku na peňažnú pomoc v materstve	122
D. Poskytovanie peňažnej pomoci zamestnancovi	123
5. Kúpeľná starostlivosť	124

IV. kapitola

NEMOCENSKÉ POISTENIE OBČANOV V OSOBITNÝCH

PRÍPADOCH .....

1. Domácki zamestnanci	126
2. Sezónni a kampaňoví zamestnanci	129
3. Zamestnanci na nepravidelnú výpomoc	131
4. Zamestnanci v zahraničí	133
5. Učni	133
6. Študenti a žiaci	134
7. Interní vedeckí ašpiranti a umeleckí ašpiranti	136
8. Členovia a poslanci obecných zastupiteľstiev	136
9. Zamestnanci činní na základe dohody o pracovnej činnosti	136
10. Občania so zmenenou pracovnou schopnosťou pripravujúci sa na pracovné uplatnenie	136
11. Občania vykonávajúci civilnú službu	138
12. Poslanci zákonodarných zborov	139

V. kapitola

DÔCHODKOVÉ ZABEZPEČENIE .....

1. Pojem dôchodkové zabezpečenie	140
2. Systém dávok dôchodkového zabezpečenia	144
3. Dávková schéma	145
4. Všeobecné ustanovenia o nárokoch a výplatách dávok	149
5. Organizácia a konanie v dôchodkovom zabezpečení	150
6. Zodpovednosť v dôchodkovom zabezpečení	152

7. Zvyšovanie dávok	152
8. Zvyšovanie dôchodkov	153
VII. kapitola	
STAROBNÝ DÔCHODOK	157
1. Podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok	157
2. Podmienky vzniku nároku na pomerný starobný dôchodok	158
3. Výška starobného dôchodku	159
4. Mimoriadne poskytovanie starobného dôchodku	161
5. Poskytovanie starobného dôchodku pri ďalšom zamestnaní	162
VIII. kapitola	
INVALIDNÝ DÔCHODOK A ČIASTOČNÝ INVALIDNÝ DÔCHODOK	163
1. Pojem invalidita	163
2. Základné podmienky na priznanie invalidného dôchodku	165
3. Vymeranie a výška invalidného dôchodku	166
4. Čiastočný invalidný dôchodok, podmienky na jeho priznanie a jeho výška	168
5. Invalidný dôchodok v mimoriadnych prípadoch	170
6. Invalidný dôchodok v súvislosti s plnením úloh v ozbrojených silách	171
7. Zvýšenie dôchodkov pre bezvládnosť	171
IX. kapitola	
DÔCHODKY POZOSTALÝCH, OSTATNÉ DÔCHODKY A DÁVKY	173
1. Všeobecne k dôchodkom pozostalých	173
2. Vdovský dôchodok	173
3. Vdovecký dôchodok	183
4. Sirotský dôchodok	184
5. Dôchodok za výsluhu rokov	186
6. Dôchodok manželky	188
7. Sociálny dôchodok	188
8. Ostatné dávky poskytované dôchodcom	190
EVIDOVANÍ NEZAMESTNANÍ Z HĽADISKA PRÁVA SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA	193
1. Podpora v nezamestnanosti	193
2. Evidovaní nezamestnaní a dávky nemocenského poistenia	197

X. kapitola	
DOHODY O PRÁCACH VYKONÁVANÝCH MIMO PRACOVNÉHO POMERU	198
1. Pracovnoprávne aspekty dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	198
A. Dohoda o vykonaní práce	198
B. Dohoda o pracovnej činnosti	199
2. Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a účasť na nemocenskom poistení	200
A. Dohoda o vykonaní práce	200
B. Dohoda o pracovnej činnosti	200
a) Vznik, trvanie a zánik nemocenského poistenia	202
b) Skutočnosti ovplyvňujúce určenie a výpočet dávok nemocenského poistenia	204
c) Dávky nemocenského poistenia	207
d) Ochranná lehota	210
3. Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a poistný systém	212
A. Dohoda o vykonaní práce	213
B. Dohoda o pracovnej činnosti	213
XI. kapitola	
SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE SAMOSTATNE ZÁROBKOV ČINNÝCH OSÔB	217
1. Sociálnopoisťovacie právne vzťahy	217
2. Vymedzenie pojmu samostatne zárobkovo činná osoba	217
3. Vymedzenie pojmu spolupracujúca osoba	218
4. Závod – tzv. malý závod	219
5. Poistné vzťahy	220
6. Dávkové vzťahy	228
XII. kapitola	
MINIMÁLNA MZDA Z HĽADISKA PRACOVNOPRÁVNYCH VZŤAHOV A DÁVKOVÝCH VZŤAHOV SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA	231
1. Pojem a funkcie minimálnej mzdy	231
2. Výška minimálnej mzdy	232
3. Skrátený a kratší pracovný čas	232
4. Minimálna mzda a domácki zamestnanci	234
5. Minimálna mzda a kolektívna zmluva	234
6. Zvyšovanie minimálnej mzdy	234

7. Minimálna mzda vo vzťahu k dávkam nemocenského poistenia	235
8. Minimálna mzda vo vzťahu k rodičovskému príspevku	235
XIII. kapitola	
ŠTÁTNE SOCIÁLNE DÁVKY	237
1. Sumy na účely štátnych sociálnych dávok	239
2. Rodičovský príspevok	240
3. Prídatky na deti	246
4. Príspevok pri narodení dieťaťa, príspevok rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá	257
5. Príspevok na pohreb	261
6. Zaopatrovací príspevok	263
7. Pestúnska starostlivosť	266
8. Príspevok na bývanie	271
9. Náhrada zárobku pri službe v ozbrojených silách a pri civilnej službe	282
XIV. kapitola	
SOCIÁLNA POMOC	285
1. Pojem, predpoklady a prvky sociálnej pomoci	286
2. Princípy sociálnej pomoci a jej funkcie	289
3. Poskytovanie sociálnej pomoci	293
4. Konanie vo veciach sociálnej pomoci	313
5. Vznik, zmena a zánik nároku na sociálnu pomoc a na jej výplatu .	314
XV. kapitola	
KONCEPCIA TRANSFORMÁCIE SOCIÁLNEJ SFÉRY	
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	320
1. Vývoj reformy po roku 1989	320
2. Vývoj reformy od roku 1993 do roku 1998	323
3. Vývoj po roku 1998	336